

Tiekartta kestäväen kehityksen osaamiseen

Työtehoseura / Maarakennus-,
logistiikka- ja metsäkonealat –
KELI Kestävää kehitystä liikkuville
aloille

Tavoite:

Tukea Työtehoseuran ja muiden liikkuvien alojen koulutusorganisaatioiden ja koulutuksien kestävän kehityksen ja hiilineutraaliuden tavoitteiden saavuttamista

1. Kouluttajien osaaminen

1. Kouluttajien osaamisen vahvistaminen

Koulutusyksiköissä

- Koulutetaan ja päivitetään kouluttajien perusosaamista ympäristöasioista, kestävän kehityksen ja hiilineutraaliuden teemasta
- Erityishuomio uusiin kouluttajiin
- Kannustetaan kouluttajia oman osaamisen päivittämiseen teemasta

Oppilaitostasoiset toimenpiteet

- TTS Työtehoseuran uusi ISO 14001:2015-ympäristösertifikaatti (2024): *Ympäristöjohtaminen integroituna osaksi kaikkia toimintoja. Tämä tarkoittaa muun muassa energiankulutuksen vähentämistä, jätteen määrän minimoimista ja kierrätyksen tehostamista, ympäristöystävällistä koulutuskalustoa jne. Yksiköille toteutetaan kestävä kehitys –koulutukset (toteutus 2024)*
- Opetustapoihin ja –tasoon kaivataan lisää yhtenäisyyttä
- Tieto jalkautettava eteenpäin erilaisten kehittämishankkeiden tuloksista

Identiteetti

- Oleellista on motivointi ja henkilöstön asenteen ja ammatti-identiteetin vahvistaminen: avuksi [VASKI-hankkeen materiaaleja](#)

2. Tutkinnonosien koulutussisällöt

2. Tutkinnonosien koulutukseen viedään kunkin kouluttajan osaaminen

Kouluttajat

- Tutkinnonosiin, niiden ammattitaitovaatimukseen ja kriteereihin sisältyy nykyään ympäristövastuullisuutta ja kestävän kehityksen teemoja. Tutkintojen perusteiden vieminen konkretiaan on kunkin kouluttajan vastuulla.
- Opiskelijoita on osattava ohjata jokaisessa vaiheessa. Kestävän kehityksen ja hiilineutraaliusasioiden opetuksessa paras tapa on teorian ja käytännön yhdistäminen osaksi opetuskokonaisuutta sitä mukaa, kun aiheet etenevät
- Esimiestasoinen kannustus tarvittaessa
- Kouluttajien olisi hyvä ainakin päällisin puolin tietää, mitä sisältöä YTO-opintojen ympäristöasiat sisältävät, jotta he osaisivat hyödyntää sisältöjä käytännön opetustilanteissa

Pedagogiset ja sisältöavut

- Kestävän kehityksen materiaalit eri hankkeista (TTS mm: Vaski, Keoski) sekä kouluttajille ja opiskelijoille helposti ja myös loogisesti nimettyinä saataville eCampukseen
- Ilmastovastuullinen toiminta –tutkinnonosan (15 op) eCampuksesta löytyvien materiaalien hyödyntäminen paremmin
- Hyödynnetään Kiertotalouskortistoa ammatillisille oppilaitoksille
- Eräs idea: Tiedä vähintään tämä kestävästä kehityksestä –tietoiskun kokoaminen eri aloille

3.
Toimintaympäristö-
osaaminen

3. Toimintaympäristö - Yleinen toimiminen ja ohjaus

- Ehdotettu jatkotoimenpide 1: Ympäristökävely, minkä mukana kierrätysohjeistus, aloittaville opiskelijoille, esimerkiksi turvallisuuskävelyn yhteydessä
- Ehdotettu jatkotoimenpide 2: Jäteastiat kuntoon: yhtenäinen, fiksu ulkonäkö, eri jätejakeet systemaattisesti. Ei vain opeteta kierrättämistä, vaan myös itse kierrätetään. Lajitteluohjeisiin linkki Intrassa ym.
- Kuitenkin TTS:n oppimisympäristöt ja olosuhteet vastaavat koulutuspäälliköiden mukaan nykyisellään melko hyvin kestäväen kehityksen ja hiilineutraaliuden tavoitteisiin ja vaatimuksiin.

4. Työssäoppimisen ohjaus

4. Työssäoppimisen ohjaus

Kouluttajat

- Kouluttajia opetettava yleisellä tasolla paremmin työssäoppimisen prosesseihin.
- Työssäoppimispaikoilla käymiseen pitäisi olla resursoituna enemmän aikaa.
- Työpaikkaohjaajan ja kouluttajan välisen yhteistyön vahvistaminen tukee keke-tavoitteitakin

Työpaikkaohjaajat

- TOP-ohjaajien ohjaaminen www.ohjaan.fi yleisen osaamisen suhteen. Kestävä kehitys ei siellä juurikaan mukana, mutta
- Työpaikkaohjaajat joutuvat joka tapauksessa tutustumaan teemaan, sillä aihe sisältyy opiskelijoiden tutkintosuorituksiin, joita top-ohjaaja arvioi tutkinnonosien kriteerien mukaisesti.
- Työssäoppimisen ohjaaja pitäisi perehdyttää siten, että työssäoppimisen toimintatavat tulisivat selviksi ja että opastus sisältäisi myös kestävän kehityksen teemoja.

Työssäoppimispaikat

- TOP-paikkojen valintakriteeristöön otetaan mukaan kestävä kehitys: Valitaan vain vastuullisia, kestävän kehityksen ja hiilineutraaliuden teemat ymmärättäviä yrityksiä. Esim. metsäalalla jo nyt työssäoppimisopimusta solmittaessa varmistutaan aina, että yritys on sitoutunut sertifiointijärjestelmiin.
- Ympäristöasioiden opettaminen/oppiminen alan käytännön työtehtävissä vahvistaa opiskelijan ympäristötietoisuutta.

KEHITYKSEN KESKIÖSSÄ

100
Työteho-seura

100
JO VUODESTA 1924

5. Opiskelijan arviointi

5. Opiskelijan arviointi

- Tutkinnonosien arviointiperusteiden osaaminen ja kestävän kehityksen huomioiminen läpileikkaavana osana tutkinnon suorituksessa ja käytännön työssä osoitettavaa osaamista
- Ilmastovastuullinen toiminta –tutkinnonosaan saatavilla erillinen arviointikriteeristö, käytettäväksi kokonaisuena, soveltuvin osin tai muokaten https://www.tts.fi/wp-content/uploads/2023/10/Liite-3-Ilmastovastuullinen_toiminta_-tutkinnonosan_arviointimittaristo.pdf

6. Palaute

6. Palaute, oman osaamisen kehittäminen!

- Kouluttajien itsearviointi
- Ulkoiset ja sisäiset kestävän kehityksen auditoinnit
- Muu palaute
- Takaisin kohtaan 1: Kouluttajien osaamisen vahvistaminen

Materiaaleja

Metsäkonealan ja maarakennuksen koulutusmateriaalit, kevät 2024

<https://www.tts.fi/hankkeet/koulutuksen-kehittaminen/keli/>

Raportti: Kiertotalouden toteuttamisessa huomioon otettavia asioita liikkuvilla aloilla

<https://www.tts.fi/hankkeet/koulutuksen-kehittaminen/keli/>

Kortistot

- Kiertotalouden päivitetty starttikortit ammatillisille oppilaitoksille: [Keli - Työtehoseura \(tts.fi\)](https://www.tts.fi)
- Kestävän kehityksen sanastokortit: [Kestävän kehityksen selkeäkieliset sanastokortit - Suomen ympäristöopisto SYKLI](#)

Ilmastovastuullinen toiminta –tutkinnonosa

- Koulutusmateriaali <https://aoe.fi/#/materiaali/3089>
- Arviointimittaristo https://www.tts.fi/wp-content/uploads/2023/10/Liite-3-Ilmastovastuullinen_toiminta_-_tutkinnonosan_arviointimittaristo.pdf

Vastuullinen ja kestävä ammatillinen koulutus - laaja tiekartta ja materiaaleja

<https://vaski.info/kestavyystiekartta/>

Verkkokurseja

Johdanto kestävään kehitykseen: <https://kadenjalki.fi/tuote/johdanto-kestavaan-kehitykseen/>

Tunne ilmasto: Opettajana ilmastonmuutoksessa <https://kadenjalki.fi/tuote/tunne-ilmasto-opettajana-ilmastonmuutoksessa/>

